

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Bucsecsy tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztésért felelős:
DR. DR. KISS PÁL

Alapította:
DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Félévre 10 K — f. | Egy hóra 1 K 80
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKRE:
Félévre 14 K — f. | Egy hóra K2

Nápoly előtelsüjlesztett 300000 m. gabona

Luganó. Az olasz szenátusban Canepa élelmezési miniszter bejelentette, hogy Nápoly közelében három nagy gabonaszállító hajót elsüllyesztettek, ez a körülmény okozta azt, hogy Calabriában néhány napon át nem lehetett se gabonát, se lisztet kapni. A három nagy szállító hajó, mely közvetlenül Nápoly közelében süllyedt el, háromszázezer métermázsza gabonát hozott az olaszoknak. A hajók közül kettőt, az Europamaru és a Bandaimaru japán gőzös, mely ausztrália gabonát hozott, már bern volt nápoly kikötőben mikor tengerelátjáró megtorpedozta

Ujabb buvárhajó sikerek.

Berlin június 27. Wolff ügynökség jelenti:

Buvárhajóink az Atlanti Óceánon és az északi tengeren újabb 7 gőzöst, 1 vitorlást és 2 halászbarkát pusztítottak el, köztük egy 4200 tonnás lövőszerszállítót, egy 3500, egy 4800 és egy 641 tonnás hajót. Buvárhajóink egyikének harca volt egy őrhajóval és egy ellenséges buvárhajóval. Az őrhajót súlyosan megrongáltuk, az ellenséges buvárhajót pedig sőtűzünk fölborította.

Tengeri csata Trieszt előtt.

Triesztből jelentik: Pénteken este ellenséges hadihajók közeledését jelezték. Tizenkét hajóegység haladt, mögöttük torpedóvadászok, motoros őrhajók egész rajai. A tüzelést az olasz repülők irányították. Az angol feltűnően visszafutott.

Tiszaék izgatása

Napok óta tart már az országgyűlési képviselőházban az általános vita a választójog reformálásáról. A megújított néprétegek képviselői a választójogi jelentőségű kérdésben az egyének diadalra jutása tekintetében az igaz ügyben mért igazsággal küsdének kiüszött eszükért, a választójog kiterjesztéséért, addig a reakció alakjai valószínűségi hadjáratot indítottak a reformerszerek ellen.

Nekik semmi az ország munkásságának legfelső demokrata rétegeinek érdeke.

Nem tartanak a nép haragjától, hogy elfogja a nép, aki a történelem haladó eszekerének útját akarja állni. Mindenképpen kiesinyelni akarják a nagy általánosságú országos megjelölés jelentőségét, ezzel az érveléssel, hogy a választójogot csak azok követelik akik Budapesten annak érdekében tüntetéseket rendeztek. A vidék egyáltalán nem kívánja a választójog kiterjesztését. Azonban a nép igazi képviselő Esterházy, Apponyi, Justhék, Károlyi és partjuk erője kézzel és szájjal ragadták meg a küsdelmet az igazság ellen és ha a konzervatívusok másféleképpen legyőzni nem tudják, be fog következni a legvégül és legbiztosabb legyőző a házfelosztás.

És ha majdan új választások lesznek, a lista és meggyőződéses szervezők sokat fogják diadalra és mandátumhoz jutni, akik a mi híres és nagyserű képviselőinknek Jusik Gyulának egész életén keresztül függetlenségi politikáját követik a győzni fog a reakció felett az igazságos szerve, a valódi függetlenség, hogy meghozza mindnyájunk számára az annyira elhagyott és sóvárgott lakás munkálkodás korszákat.

Az antant-csapatok bevonultak Athénbe

Genf. A Petit Journal jelenti Athénből. Az antant-csapatok bevonultak a görög fővárosba. Ezzel Görögország megszállását befejezték.

Temesvár üdvözi a kormányt

Temesvárról jelentik: Temesvár város törvényhatósága bizottsága hétfőn Greml József polgármester elnöklésével közgyűlést tartott, amelyen hosszabb vita után határozati javaslatot fogadtak el, amely szerint Temesvár közönsége gróf Esterházy Móric miniszterelnököt és miniszterarsait üdvözi és biztosítja a kormányt, hogy törvényes hatáskörében támogatni fogja. A város üdvözi a kormányt az öfélése keziratában felekezett elveke a apuló választójogi reformtervet.

Megalatolt az új osztrák kormány

A miniszteri lista

Bécs, június 26.

A szombaton már jelentett miniszteri lista némi változással így alakult: Miniszterelnök: Lovag Seidler. Élelmezési miniszternek megmaradt: Höfer vezérőrnagy. Belügyminiszter: gróf Toggenburg. Honvédelmi miniszter: Capp altábornagy. Kereskedelemügyi miniszter: Mataja. Pénzügyminiszter: Wimmer. Közoktatás ügyi miniszter: Cwiklinski. Igazságügyminiszter: Scheuer. Munkügyi miniszter: Homann. Vasutügyi miniszter: Bannhanas. A földművelésügyi miniszterium vezetőjévé Ertl osztályfőnököt

nevezték ki. Twardowski udvari tanácsos osztályfőnökké való kinevezése mellett, átveszi az eddig Bobrzinski miniszter által vitt galicai tárcát. A miniszterek ma délelőtt tették le az esküt őfelsége előtt.

A görög követség elhagyja Konstantinápolyt

Konstantinápoly, június 26. Az itteni görög diplomácia információja szerint valószínű, hogy a görög követ a követség személyzetével együtt tetszőleg elhagyja Konstantinápolyt, még mielőtt a diplomáciai összeköttetés megszakítására és hadüzenetre kerülne a sor.

Amerika beavatkozásától ne sokat reméljen az antant

Rotterdam. A New York Times június 24-iki száma óva inti a szövetségeseket, hogy rövidesen sokat várjanak Amerikától. Mi megindultunk — mondja a lap — és tudjuk, hova megyünk, de mozgulatainkat nem hamarkodjuk el. Megfelelő időpontban kivesszük részünket és valamivel talán többet is annál; ebben a pillanatban azonban a franciák nem engedhetik meg maguknak, hogy csökkentsék energiájukat. Tovább kell harcolniuk, remélve és bízva bennünk. Mi egyelőre csak előkészülőd-helünk.

Az általános békéhez csak a különbéke vezet

Hapiranda. A munkástanácsok kongresszusán Lenin is a különbéke ellen nyilatkozott. Ezzel szemben érdeklődést kelt Haikka finn egyetemi tanár vezércikke, amelyben kifejti, hogy csak a különbéke vezet az általános békéhez.

Nyolc és fél millió tonna a tenger alatt

Berlin. (Wolf-jelentés.) Tengeralfajdóknak a háboru kezdete óta a központi hatalmak hadiintézkedései folytán elért eredménye, beleszámlálva a májusi eredményt is, nyolc millió 638,350 hosszú ellenséges és semleges hajóter puszta el, vagyis körülbelül 60 százalékkal több, mint amennyi a német kereskedelmi flotta a háboru kezdetén volt. Elsúlyadt ezenkívül ugyanezen időben 157 angol hadihajó 632,000 tonna tartalommal, 255 ellenséges egység 893,465 tonna tartalommal. Ez a veszteség egyenlő az Egyesült-Államok állományával a háboru kezdetén.

Tisztviselői beszerzési csoport alakul

Hervey István alispán a következőket közli:

A csanádmezei köztisztviselők és közalkalmazottak a m. kir. pénzügyminiszter 2300—1917. P. M. számú felhívása folytán beszerzési csoportot alakítanak.

A csoport célja: tagjai részére olcsó és jó minőségű élelmi és háztartási cikkeket nagyobb mennyiségben beszerezni és azokat a beszerzési ár és a kezelési költségek alapján meghatározandó árban készpénzüzetés mellett a tagok rendelkezésére bocsátani.

A csoport tagja lehet minden valamely csanádmezei állami, vármegyei, városi alkalmazott, Makó városi bármely felekezethez tartozó lelkes és tanító, vagyis mind azon közszolgálatban álló alkalmazottak, akiknek az ide vonatkozó törvények értelmében a háborus segélyre jogos

igényük van, továbbá minden állami vagy közpénztárból nyugdíjat élvező egyén.

A beszerzési csoport alakuló gyűlését 1917. évi június hó 29. napján délelőtt 11 órakor a vármegyeháza nagy tanácsstermében fogja megtartani.

A tagok saját érdekében kívánatos, hogy az alakuló gyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Makó, 1917. június hó 27.

HERVAY,
alispán.

Szalonna és zsirhiány.

Panass, örök panass hangzik ma lépten-nyomon a szegény nép ajkáról. Nem tud az ember végigmenni a piacon anélkül, hogy elkeseredett hangokat ne hallana. Kora reggel már lesik a henteseket szalonáért, zsírért, smiljinos. Rejtély, hogy hova tűnik el a várakozók elől, de nem rejtély azok előtt, akik a szírózó elűnését figyelemmel kísérik.

Tudni vélik némelyek, hogy a vágóhídon elkel már a hús és szalonna, állítólag a tamarvári hadbistóság részére összevásárolja az oda közeli lakó egyén. Mások szíriát szegédi kofák össze és kiüresítik a városból.

Akar, hogy vagyunk is az elűnésről, egy bizonyos és az az, hogy szíriák a henteseknél nincs. Ezen pedig megítélni kell. Tudtukta a közéletmésési hivatal agilis vezetője Górcsa jegyző közvetítésén folytán egyik tekintélyes hentes kötelezte magát, hogy szalonával és zsírral ellátja hatóság utalvány ellenében a szegényebb néposztályt.

Most már itt az ideje szíriában az intézkedésnek, mert baj van a szíriellátás terén.

Ohajtunk róla, hogy az ország közéletmésési hivatala a lefoglalt sertésekkel kisebb nagyobb mennyiséget átadott egyes városoknak. A mi hatóságunk is felírhatna ebben a kérdésben, hogy nem eredménytelenül szíriamelyik hentes szírián kimérné a sertéshúst és szalonát a hatóság felügyelete alatt és bizonyára még a vásárláshoz szükséges húst is előlegezne.

Patkányfogó

KUTYA megvételre kerestetik
Cím a kiadói hivatalban.

NAPI HIREK

— Rendkívüli közgyűlés a városnál. Makó város képviselőtestülete dr. Petrovics György h. polgármester elnöklése alatt ma szerdán rendkívüli közgyűlést tartott. A tárgyalt ügyeket lapunk más helyén ismertettük.

— Madikölesben jegyzés. Makó város polgármesteri hivatalánál a VI. kölesközönségre júniusban a következők jegyzetk. K. Nagy János 100, Porjess Mancika 1000, Székely László 5000, Acs Ede 200, Szabik József 200, Gaudag István 200, D. Nagy Sámuelné 200, Dr. Hubert Mihályné 700, Széll János 1500 koronát.

— A közönség fessükéglete. Köszöttek, hogy Dr. Petrovics gondos előrelátása folytán a fakereskedők kötelezettséget vállaltak az iránt, hogy az évben és a télen a közönség részére tüzelőanyagot szereznek be és azt megállapított áron fogják értékesíteni. Ez ügyben tett előterjesztésüket a képviselőtestület mai rendkívüli közgyűlésén elfogadta és utasította a tanácsot, hogy a város további favételét szüntesse be.

— Köles, bab és petróleum kiosztás. A város lakossága részére 20 mássa köles, 10 mássa bab és nyolc hordó petróleum érkezett. Kölest és babot csak az aratómunkások, petróleumot pedig csak az ipari és mezőgazdasági célemek kaphatnak, utalvány ellenében. Az utalványokat a városi közéletmésési bizottság fogja kiadni és erről a lakosságot hírdetmény útján értesíti, addig tehát míg a hírdetmény meg nem jelenik, senki sem kaphat utalványt és esét ne is jelenthesse.

— Gazdák a farendelet ellen. A Faérintés Hivatali és a legutóbbi farendelet ellen nemcsak a fatermelők, de a magyar gazdaviség is felvette a harcot. Az Országos Hivatalos lapja a Köztelek szintén megállapítja a rendelet hibáit és követeli, hogy a mező- és erdőgazdasági érdekeltség is képviselve legyen a faérintés központban.

— A cséplőgéptulajdonosok figyelmébe. Felhívattak a cséplőgéptulajdonosok, hogy mentőszekrényekkel június 29-én és július 1-én vasárnap délelőtt 8 órakor a rendőrkapitányi hivatalnál elhelyezés céljából jelenjenek meg.

— Elveszett. A Zsófia országgyűlési gyermekszanatórium által kiadott 6. számú gyűjtvény. Felhívattak a megtaláló, hogy azt a rendőrséghez okvetlen hozza be.

— Az eltűnt vagy hadifogoly katonákat be kell jelenteni. A belügyminiszter közzétette az intézkedést a törvényhatóságokhoz

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók Fallai úton

az iránt, hogy a háboru során eltűnt vagy hadifogságban levő katonákat a legközelebbi hozzátartozóik a tartózkodási hely szerint illetékes községi előjárásnál bejelentésük. A bejelentések a Bejelentő-lapok felhasználásával teendők meg. Bejelentendők: 1. Az eltűnt katonák, akik még egyáltalán nem adtak hírt magukról, akár sebesülten, akár sebesületlenül tűntek el. 2. A hadifogságban levő katonák akkor is, ha tartózkodási helyük az ellenséges országban a hozzátartozóik előtt ismeretes. 3. A hadifogságban elhalt katonák.

Belépés a „fructus”-ba.
Ez a furcsa név rövidítése a gyümölcsértékesítő és szeszfőzők központja [mint szövetkezetnek. Hát ezt a hosszú címet rövidíteni kell, mert egyik vége nagyon messze van a másiktól. Ebbe a szövetkezetbe a városnak mint a központi szeszfőző tulajdonosának be kell lépni, mert ezt a miniszter az engedély-akaróban kikötötte célja és feladata a szövetkezetnek az arányában szanaszét nagy számban létesült szeszfőző központok célirányos működésének előmozdítása, a gyümölcsstermelés felkarolása, fák védelmes nyersgyümölcs, kerái termékek értékesítése, a szövetkezet a pénzügyminiszter felügyelete és támogatása alatt áll és irányítással szolgál a központi szeszfőzők vezetésére és az előállított anyag elhelyezése tekintetében. Évi tagsági díjban a város minden megkezdett 10.000 koro-ra befektetési tőkéje után tartozik a szövetkezetnek mint rendes tagsági díjat 200 koronát befizetni. A képviselő testület mivel hogy a miniszter így rendeli mai közgyűlésen belépett a „fructus”-ba és a polgármestert megbizta a belépési nyilatkozat aláírásával.

Az orosz csapatokat nyugaton kivonták a frontról

Berlin. Genfből jelentik: A nyugati fronton harcoló orosz csapatokat visszavonták a frontról és a Creuse departementben levő La Courtine táborban helyezték el őket.

Macdonald és Jovet elutazhatnak Pétervárra

Rotterdam, Londonból jelentik; A fűtők és mairózk

szövetsége szerdán gyűlés tart, am lyen visszavonja azt a határozatát amelynek értelmében megakadályozták Macdonald és Jovet pétervári utazását.

SZINHÁZ.

Berky Lili vendégfellépte.
Zsufolt ház élvezte végig Berky Lilinek, a kitűnő magyar filmprimadonnának ma esti előadását. Berky Lili és kitűnő művésztársai megmutatták a makói közönségnek, hogy mi a valódi kabaré. Pattogó jókedv, derű, finom humor jellemezték a mai művésztársat, melynek minden egyes száma viharzó sikert és tapsot aratott. Berky Lilit a közönség valósággal ünnepelte, de bőven kijutott a tapsból Gózon Gyulának, K. Balogh Böskenek és Kovács Andornak, a kitűnő konferanrsziósnak is. A kitűnő művészek csütörtökön este lépnek fel utoljára teljesen új műsorral.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmel. (1576)
140. fejezet.
Benedetto.
Apróbb csoportokban, hogy leleplegessék feltűnését az keleten, vagy nyolc-tíz detektív kísérelte meg Buardelli háasát.
Hárman vagy négyen bementek, a többiek pedig réssint az udvaron, réssint az utcán foglaltak állást.
A járőrelők megéresték, hogy itt történik valami s megállítottak. Csakhamar ezés csődület keletkezett a ház előtt.
A detektívek eszalatt lássa hévvel kutatták át az egész háasat, de bizony nem találták azt a bizonyos öreg embert.
Egyikük kifutott a az udvaron örködő detektívektől izgatottan kérdeste:
— Nem látátok kijönni?
— Ide nem jött ki senki!
— Csodálatos, a háasa nincs!
Átkutatták pincét, padláat, felforgatták az egész háasat, de a banda fejének hült helye volt.
A felszaporodott tömeg eszalatt váltig faggatta a detektíveket, hogy mi történt? Kik keresnek? És mi van Buardellivel, hogy nem lehet őt látni sehhol?
Anyi kissivárgott, hogy Buar-

delli fogva van... De miért? Erre a kérdésre a detektívek nem adhattak felvilágosítást, mert még ők maguk se tudták mindent, de a szabály tiltja is, hogy nyomozást késben fecsegyenek.
(Folyt. köv.)

A szezon legnagyobb művészi szenzációja!

a Hollósy Kornélia Színházban
BERKY LILI
színművésznő, a legkiválóbb magyar filmprimadonna vendégjátékai,
június 28-án, csütörtökön.
Felléptek még:
GÓZON GYULA
a budapesti Apolló kabaré művésze
K. BALOGH BÖSKE
színművésznő.
KOVÁCS ANDOR
színművész konferanrszió.

Szt. László Püspök-Fürdő
Nagyvárad mellett

Fürdőüzem teljes!
Kénes hővíz források természetes forrása 42°C, kénes hőforrásait már 300 év óta használják bámulatos gyógyhatással közvény csusz, osontbajok, női betegségek és más fájdalmas betegségek ellen.
500 holdas fényerdő kővátlan virágos park mellett. — Villanyvilágítás és ecés telepen és az ósáas szobákban. Nagy szabású nyári uszoda 25°C folyton befolyó forrásvízzel, uszoda tanítás, napfürdő, homokkura. Fürdőismertetőt küld az igazgatóság.
Komzsik Alajos, a fürdő birtója.

Legjobb minőségű Gyereki és Menesi
fehér- és vörös borok, valamint a legjobb minőségű eredeti Kőbányai világos és Szent István dupla maláta sör kicsinyben és nagyban
Iritz Sámuel özv. cégnél kapható.

tanuló fiúk felvevnek.

Körülbelül 2000 darab akció kiadására és elszállítására vállalkozó kerestetik, oly megállapodással, hogy a kivágandó famennyiség fele a vállalkozót illeti.

Félix-fürdő
(Nagyvárad mellett) 49% természetes forrás, romma, csusz és iszias ellen legjobban javulva. Új be rendezés, villanyvilágítással Uszoda, hidegvizgyógyfürdő és napfürdő. Melegkocnyha a nap minden szakában. Prospektus küld az igazgatóság.

Rakay Ferenc
Kérlek, hogy a háasat az igazgatóság heremagot az utca felől, egy kicsinyben, mint egyben. Birtokosai lehet: Várad-nál van a déglőjében.

Makói Összegyűlés Egye
a mint szövetkezet. (Hagyati uszoda, makói kábaréképzet és a háas) újonnan megújult
zálogintézet
legmérsékeltőbb kamattal és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönöket ad kézesrekre, arany és ezüst-érmékre, értékpapírokra, szerjegyekre és egyéb ingóságokra.
Kakarétkáró osztályok kölcsönöket folyosít előnyös kamattal és fizetési feltételek megállapítására, vállóra az kölcsönzésre.
Hivatalos órák d. e. 9—12-ig l. a 3—5-ig.

Ház- és földeladás.
Csókáson, a Bura János léle tö dből 9 kat. hold tanyaföldem gazdasági épületekkel Oláh Imre és Hajdu Pál somszódságában, valamint a Kossuth-utca 30. sz. alatti háasa örökösön szabad céstől eladó. Ártekvesztés!
Tamás Antalné
Bura Erzsébettel, a háas az. stis

Marhabőrt,

lábbőrt, nyálbőrt, báránybőrt, csikóbőrt és mindenféle bőrt és gyapjút, a legmagasabb napi árban vesznek.

Löwenstein Ármin

Deák Felső- u 48 szám.
Fácika bormérés mellett.

Értesítés.

Előrendelt hasábnak

tízMa waggzonként és
önként

jutányos árban a mai naptól kezdve megrendelő.

Szabó Sándor

Állomástér 9. Acsev. állomás
sal szemben.

Jó hírből való **Értesítés.**

tu tanulnak

fevételik a

Makói Függel-

en Ujság

nyomdájában

Fogszonák, hárak, egész fog sorok, amőpédias nőtők, aranyból, platinából

fogtömések

szől amaigamból és a fog ezinével azonos porcellánból, Fogkövek eltávolítását, fogak fehérítését és hibás fogsorok átalakítását elvállalom, 28 éves fogtechnikusi gyakorlatom miatt több éven át Budapesten és Berlinben is szerzett tapasztalataim felbátorítanak arra, hogy ezen szaktudásomat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánljam.

Teljes díszletekkel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri u.
Böhra-féle ház, Makó.

Eladó földek a város alatt

Verebesben 6 hold,
Girizdesben 2 „
Bánomban 1 „
Értekezhetni lehet:

Iritz Miksánál.

Disztemeikezési vállalat.		
KISS KÁROLY		
disztemeikezési vállalata.		
Makó	<p>Temetések rendezését a legegyszerűbbtől a legpompásabb kivitelig pontosan és jutányos áron végez. Ravatalozások pompás elrendezése! Érc és fakoporsó raktár!</p> <p>Gyász esetekben tessék teljes bizalommal fenti céghez fordulni.</p>	Fótér
Pontos kiszolgálás.		

Makói Független Ujság

nyomdai műintézete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefon szám 124.